SURINAAMSCH WEEKBLAD.

ABONNEMENT.

Voor 12 maanden . . . . *f* 10.—
» 6 *maanden* . . . . » 5.50.
» 3 *maanden* . . . . » 3.00.

No. 30.
ZONDAG 23 JULIJ.
1854.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

Voor iedere regel . . . . . *f* 0,25, *behalve* 75 *ct. Zegelgeld, hetwelk bij elke plaatsing moet voldaan worden.*

PARAMARIBO.

ADVERTENTIëN.

PREDIKBEURTEN bij de *Nederduitsche Hervormde Gemeente*, *ZONDAG AVOND*, te *half zeven* in plaats van 's morgens, den 23sten.
WOENSDAG AVOND den 26sten, te *half zeven* uren.

Op goede *zekerheid* en tegen gewone *intrest* te bekomen, eene som van *f* 1500.
Te bevragen ter dezer Drukkerij
Paramaribo, den 23 *Julij* 1854.

Crediteuren

van nu wijlen Mejufvrouw MARIJ VAN H. D. VAN MEERTEN worden verzocht zoo spoedig mogelijk opgave hunner vordering bij den ondergeteekende te doen.
Zullende voorts *over zes* weken dag en datum nader te bepalen publiekelijk worden verkocht: Het aan voormelden boedel behoorende *ERF* en daaropstaande *GEBOUWEN* gelegen aan de *Heerenstraat*, bekend onder N. W. La. A. No. 51.
Paramaribo, den 22 *Julij* 1854.
(11096) J. E. SIMONS qq. c. s.

De ondergeteekende zal over zes weken, dag en datum nader te bepalen, publiek door den Vendumeester J. C. GOMPERTS doen verkoopen:

Het *HUIS* en *ERF*,
La. B. No. 30, gelegen aan de *Graven* of *Soldatenstraat*, aankomende den boedel N. J. KELK, zijnde zeer geschikt voor **TUIN EN KWEEKGROND.**— Inmiddels is hetzelve *UIT DE HAND TE KOOP.*
Paramaribo, *den* 21 *Julij* 1854.
H. VAN BORCHAREN.
(11095) *Exec. Test.*

Wordt bij inschrijving aanbesteed:
Het metselen van een geheel *nieuwe INNEEMSLUIS*,
op de plantaadje *Tout lui Faut.*
De inschrijvings-billetten zullen worden aangenomen ten kantore van A. VAN VELZEN, tot Vrijdag den 28 dezer, 's morgens 11 uur, alwaar ook nadere informatien te bekomen zijn. (11121)
Paramaribo, *den* 19 *Julij* 1854.

Sociëteit: DE VEREENIGING.

ALGEMEENE VERGADERING, op ZATURDAG, den 29 Julij e. k., 's avonds ten 8 ure.
Huishoudelijke Werkzaamheden en Ballotage. (11120)

Naar *Nickerie* en *Demerarij*.

De schoener *DEFIANCE*, — om op aanstaanden Dingsdag den 25sten dezer te vertrekken.—Voor Vracht en Passage gelieve men zich te adresseren bij
(11099) THOMAS GREEN.
Paramaribo, *den* 19 *Julij* 1854.

***HAANTJES BIER* in manden en echte Westphaalsche *HAMMEN*,**
aangebragt per Kapt. PETERS en te bekomen bij
[11098] C. R. BERNER.

De Boekhandelaar
C. BAKKER BZ.
te Nieuwe Diep,
biedt zich aan voor de levering van
COURANTEN, TIJDSCHRIFTEN & BOEKWERKEN *etc.*
naar *Suriname*, zijnde door zijne gunstig gelegen woonplaats, bijzonder goed in de gelegenheid, om met ieder vertrekkend schip uitzendingen te doen.
Degenen welke hem met *commissien* mogten willen vereeren worden beleefdelijk verzocht deze in *Nederland* betaalbaar te stellen.
Hij belooft van zijne zijde, eene *solide en spoedige bediening.* (11097)

Attentie s. v. p.!

Nog steeds zijn er in de Bakkerij van
B. M. BALLIN,
's morgens en 's middags tusschen *vier* en *vijf* uren en later.
Versche Brooden
te koop.
[11275] *Paramaribo*, *den* 22 *Julij* 1854.

Aangebragt

per de *Lady of the Night*, en tegen *billijke prijzen te bekomen* bij den ondergeteekende:
***Nieuwe Aardappelen* en *Ajuin*, *Bakkeljaauw* in drums vaten van 450 pond,**
halve en kwart tonnen FAMILY MARKET ***BEEF***, vaten ***Mackreel*** en ***Haring***, extra ***BLADEN TABAK***, ***GROF ZOUT*** en **DAKLEIJEN.**
Voorradig:
***Extra COGNAC* in kelders en per gallon, groene kelders JENEVER, vaten PALE ALE en diverse andere DRANKEN.**
(11274) *Paramaribo*, *den* 21 *Julij* 1854.
G. P. EMANUELS.

STEENEN,
firebricks model, à *f* 40 pr. mille;
bij
(11273) H. LYON & Co.

Voor *kontant* verkrijgbaar:
PATENT OLIE in pullen,
***zeer goedkoop*,**
bij J. H. HERDEGEIN Jr.
Woonplaats: *Zwartenhovenbrugstraat.* (11272)

W. E. H. WINKELS

heeft met de laatste schepen ontvangen en biedt te koop aan:

Kantoor- Boek- School- en *Schrijfbehoeften*,

Blaauw Olijph. — Grijs Machinaal — Bord — Karton — Groot en Klein Mediaan met schaduw en contra lijnen voor Grootboeken — Lang Rekeningen ⅞ — Verantwoordrekening — Wit Schrijf — Gelinieerd — en Naturel PAPIER in alle kleuren. Marmer — Chits — en Etiketten — Glad en Gewerkt Goud en Zilver Papier — Wit en Blaauw Post — Mail — Muziek en Billet Doux PAPIER — Rouw Post in alle formaten — Marokijn — Moirée — en alle soorten Fransch Phantaisie PAPIER — Vloei en Teeken PAPIER — WISSELS, COGNOSSEMENTEN, VISITEN KAARTEN, Kinder Prenten — Stalenpennen — ZWARTE INKT voor Stalenpennen à 50 cts. de flesch — ***Leijen -- Lak -- Ouwels -- Radier-Gum -- Kantoor, Notaris* en *Zeilgaren -- Sandrak -- Manifesten* -- Passerdoozen** — Fransche Verfkistjes — Rood en Zwart Teekenkrijt — Bergkrijt, en Conté à Paris — POTLOODEN van 1 cts. tot *f* 2 per stuk — *Gereformeerde* — *Luthersche* en *R. C. KERKBOEKEN* —

SCHOOLBOEKJES,

BAKKER, 4e. stukje	15 cts.	ANSLIJN, 2e. gedeelte v. h. 1e. st.	15 cts.
De Brave Hendrik	15 »	» 2e., 3e., 4e., 5e. en 6e. »	15 »
» » *Maria*	15 »	*Bijbelsche Voorbeelden*	40 »
Kunstm. lezen, 2e. st.	40 »	*De Kleine Kindervriend*	20 »
Moeder Anna, 1e. en 2e. st.	25 »	*Vaderl. Geschiedenis*	40 »
Bijbelsche Historie Vragen	35 »	*Algem.* »	50 »
Algemeen Leesboekje, 1 st.	35 »	*Bijbelsche Verhalen, O. & N. T.*	40 »
KIRSCHDOFFER, *Taalkunst*	35 »	*AardrijksKunde*	25 »
» *Spraakkunst*	50 »	» »	70 »
v. ALPHEN, *Gedichten*	40 »	*Methode Familière*	44 »
Lees en Vertaalboekje	40 »	CH. GAZELLES, »	70 »
v. OLM., *Rekenboek*	60 »	*Practische Rekenboeken*, 1e., 2e., 3e., 4e. en 5e. st. met antw.	
» » *Bijvoegsel*	20 »	*Zedekundig Leesboek*	40 »
ANDRIESEN, *Gebrekk. Opstell.*	35 »	ROCHOW DE RECKON, *l'ami des enfants*	40 »
RENESSE, » » 1e. en 2e. st.	40 »	*Télémaque* in linnen met goud,	*f* 1,50,
L'ami des petits enfants, » »	40 »		

SPEELKAARTEN -- LAMPKOUSJES -- WASKOORD -- ECHTE EAU DE COLOGNE -- SAVONS -- PISTONS -- Lorgnetten -- Toilet Kammen -- Pennemessen -- Cachetten -- LAMPSCHAREN -- SLEUTELRINGEN -- PIJPENKOPPEN -- WATERZAKKEN EN ROEREN -- VISCHROTTINGEN — Aschbakjes — Engelsche Hoeken — Kruidhoorns — *TABAK en SIGAREN* — enz., enz.
(11271)

HET WEEKBLAD.

PARAMARIBO, 22 JULIJ 1854.

Zij, die in eene vermelde gemeenschap tusschen hier en *Demerarij* belang stellen, zullen zeker met genoegen hebben opgemerkt dat ditmaal weder de schroefboot *Paramaribo* ter afhaling der Europesche brievenmaal derwaarts is vertrokken. — Die boot toch heeft onder het toezigt van onzen verdienstelijken Havenmeester reeds twee reizen van die plaats naar hier volbragt, in den zeer korten tijd van 36 en 33 uren; hetgeen wel als een groot gerief voor onze ingezetenen kan beschouwd worden. Het vaartuig bezit eene zeer keurig ingerigte kajuit en is ruimschoots voorzien van alles wat den overtogt van hier naar de buiten districten en *Demerarij*, aangenaam kan maken, zoodat wij gaarne de aandacht van reizigers wenschen te vestigen, op de vele geriefelijkheden welke men zich, aan boord dezer fraaije boot verzekeren kan.

ONGEREGELDHEDEN TE BARBADOS.

Te *Barbados* hebben onlangs ongeregeldheden plaats gegrepen, welke vrij beduidende gevolgen konden gehad hebben. — Wij deelen dien aangaande mede hetgeen de *West-Indian* vermeldt:

Een hoop volks begon eenige woestheid en eene neiging tot geweld en plundering aan den dag te leggen, op pl. *Turner's Hall* in St. Andrew's, alwaar zij zich meester maakten van een okshoofd suiker dat boven aan den heuvel gelaten was om naar Hole Town te worden vervoerd. Zij namen het suiker daar uit, en rolden het vat langs eene steile helling. Zij begaven zich daarna naar pl. *Ape's Hill* en *Spring*, braken er de kookhuizen open, en namen eene beduidende hoeveelheid suiker weg. Vervolgens gingen zij over naar *Farmer's*, alwaar volgens het rapport van den directeur hun getal 3 à 400 beliep. Verscheidenen van de arbeiders op deze plantage voegden zich bij hen, en een dezer met name GRIFFITH, leidde hen naar het provisiehuis, waaruit zij ongeveer 2000 pond ijams bemeesterden. De opzigter poogde vruchteloos hun weerstand te bieden; hij werd in het gedrang geslagen en genoodzaakt aan al hunne eischen gevolg te geven, welke zich echter bepaalden tot zoodanige voedings artikelen, als op het effect te vinden waren. Zij togen toen naar *Hillobij*, waar hetzelfde tooneel herhaald werd; en wijders naar *Plumtree*, alwaar zij in het kookhuis inbraken. Hun aantal was nogtans tot ongeveer 150 à 160 verminderd. Van *Plumtree* gingen zij op *Blowers*; toen zij op dit effect kwamen luidde de directeur terstond de klokken, riep al zijne arbeiders op de binnenplaats bijeen, en spoorde hen aan om den eigendom des eigenaars te verdedigen. De arbeiders van de naburige plantage *Ridgewaij* voegden zich bij hen, en er ontstond een gevecht tusschen de beide partijen, waaruit de plunderaars er het slechtst afkwamen; en — ziende dat zij het onderspit delven zouden, trokken zij bedaard over den polder naar *Lancaster* en *Westmoreland*, op welke laatste zij den Heer W. MANNING, de eigenaar aantroffen, die hun koel afvroeg wat zij kwamen doen: op hun gezegde dat zij gekomen waren om iets te eten te bekomen, gaf hij hun te kennen, dat hij hun al de op het effect voorradige provisie zoude geven, welke uit eenige weinige aardvruchten bestond en aan ieder hunner een pint malassie. Zij namen genoegen dit te ontvangen en gingen daarna uiteen.

Twintig der belhamels, 16 mannen en 4 vrouwen zijn gearresteerd.

Aan N. A. dagbladen tot den 8 Junij ll. ontleenen wij het volgende schrijven:

Wij hebben gedurende de laatste dagen uitgezien naar tijding van New Orleans, teneinde eenige voldoende narigten te konnen inwinnen omtrent de groote expeditie, welke naar men wil, in die stad georganiseerd wordt. De bladen van daar, zeggen evenwel niets aangaande dit onderwerp. (Stilzwijgen in dergelijke gevallen is somtijds staatkundig.)

De New Orleans correspondent van de Alexandria (La) Democrat deelt de volgende bijzonderheden mede:

»Het lot van Cuba is beslist. Er is eene expeditie ophanden, om hare omverwerping te bewerken, van eenen te geduchten aard om den minsten twijfel achter te laten. Dit is stellig waar, en wat nog al merkwaardig is, er wordt niet de minste geheimhouding daaromtrent in acht genomen. Men spreekt hier daarover als eene zaak geheel onafhankelijk van het toeval.

»Er bestaat geen zoodanig woord, als mislukking.''

Er worden geene opheffmakende meetings meer gehouden, maar wat beter is, er staan honderd inschrijvings boeken open, en ik kan u met zekerheid de daadzaak vermelden dat voor bijna een half millioen dollars in New Orleans is ingeschreven en betaald. Ieder een kan deze boeken zien; getuige daarvan de betaling in kontanten door eene talrijke menigte, welke zich om dezelve schaart, en zoodanige som overreiken als zij goedvinden. Krijgsmaterialen, zwaar geschut; geweren, kruid, enz. worden dagelijks van hier naar New York afgescheept, en groote massas emigranten stroomen naar de Rio Graude. Tot nu, hebben deze openbare bewegingen geene hinderpalen ondervonden, en zal zulks in het vervolg ook het geval wezen. De mannen die thans met de expeditie belast zijn, zijn geene onbesuisde gekken, maar energieke, practische, zakelijke uitvoerders. Zij zullen den oorlog aanvangen met geld en uitgelezen mannen niet tot het gespuis van groote steden behoorende, en uitgerust om zich naar omstandigheden te kunnen regelen.

De Demerarijsche *Colonist* van den 14den ll. behelst het volgende:

Zoo even is H. M. Oorlogssloep *Calijpso* aangekomen, tot bescherming van den handel in onze zeeën. De reden harer komst wordt gevonden, in de nabijheid van Amerikaansche kapers onder Russische vlag, welke onlangs bij de eilanden gezien zijn. Wat kan er gezegd worden van een Gouvernement, hetwelk beschaving voorstaande, nogtans in gebreke blijft dergelijke practijken bij zijne eigen onderdanen te beteugelen. Een Engelschman zulk eene gedragslijn volgende ten opzigte van Amerika zoude aan de râ gehangen worden, door den eersten onzer oorlogs bodems, welke op zijn kapersvaartuig jagt maakte. Wat beteekent eer aan Amerika, waar de dollars in het spel zijn.

De Devastation kruist bij de eilanden ter bewaking van onzen handel, zoo dat wij vertrouwen dat deze schelmen hun loon bekomen zullen.

— De grootvorstinnen Cesarewna, echtgenoot van den grootvorst troonopvolger Cezarewitsch, Alexandra Josephowina, gemalin van den grootvorst Konstantijn, en Maria Nikolajewna hebben eene bedevaart ondernomen naar het beroemde klooster van Troitsk bij Moskou, door den H. Sergius in de 14de eeuw gesticht, en alwaar Peter de Groote een toevlugtsoord vond gedurende den opstand der Strelitzen. Dit groote klooster bevat binnen zijne muren 9 kerken, een keizerlijk paleis, een seminarium en talrijke woningen voor de bedevaartgangers. Ten tijde van Keizerin Katharina, had het klooster meer dan 100,000 lijfeigenen van het mannelijk geslacht. De kloostermuren zijn 4000 voet lang, 25 à 40 voet hoog en 20 voet dik. Het geheele dak der hoofdkerk, waarin de H. Sergius begraven ligt, is verguld en bevat een schat van kerkelijk vaatwerk, waarvan de waarde op 600 millioenen z. roebels, waarschijnlijk zeer overdreven, geschat wordt. De hemelvaartskerk is beroemd door hare klokken, van welke de drie zwaarste 140,000, 64,000 en 54,000 pond wegen. In het seminarium zijn 300 kweekelingen, in het klooster 1100 monniken, en onophoudelijk komen daar scharen van bedevaartgangers aan en af.

— Er zal eerstdaags een niewe roman het licht zien van den beroemden ALEXANDRE DUMAS, welke om zijnen zonderlingen titel reeds opmerking verdient. Die titel zal aldus luiden: »*Sophia, een kostbare steen, gezet door den Heer A. Dumas.*'' Het Fransche dagblad, dat dit berigt mededeelt, maakt daarbij de volgende opmerking: Tot hiertoe lieten de schrijvers het aan de recesenten over om te beslissen, welke hunner werken als edelgesteenten konden worden beschouwd: het moet daarom verwondering baren, dat de Heer DUMAS, voor die heeren deze moeite willende besparen, zelf zijne werken critiseert. De zoon van den grooten schrijver had op deze zonderlinge gewoonte zijns vaders dan ook het oog, toen hij eens zeide: »Mijn vader zou in staat zijn om achter op zijn rijtuig te staan, ten einde te doen gelooven, dat hij lakeijen houdt.''

INGEZONDEN STUKKEN.

Door velen aangeraden en voornemens zijnde, de uitgave van een T ij d s c h r i f t, getiteld: *Suriname* te ondernemen; heb ik op eigene kosten, Prospectussen, laten drukken en verdere uitgaven gedaan, niets anders denkende, of eene ruime Inteekening zoude mij in staat stellen, dit voornemen ten uitvoer te brengen.

Tot mijne groote verwordering en van velen, heeft dit ontwerp, die aanmoediging niet gevonden als men met reden zoude verwacht hebben. —

De Inteekeningslijst is overal aangeboden geworden, en vele onzer beschaafde stadgenooten erkenden de behoefte en de nuttigheid, aan en van zulk een Tijdschrift, en zouden zich gaarne abonneeren, maar niemand wilde de eerste wezen! Het is hier niet noodig te zeggen, hoe of dat kwam. Dit is echter tot mijne verontschuldiging, dat ik gewaagd heb, eene schrede te doen, tot het daarstellen eener eigene Letterkunde alhier, dat mijn doel was; de Beschaving van Suriname! en moge ik gedwaald hebben, ik verzoeke verschooning. —

Tot besluit wensch ik van gansche harte, dat de *Vooroordeelen*, welke in dit zoo rijk gezegend Gewest heerschen, voortaan moge verdwijnen; en waar het doel zuiver en edel is, allen, van welken rang of stand, de handen vereenigd mogen slaan, tot heil en beschaving van Suriname! —

H. W. R. ELLIS.

HERINNERINGEN DER WEEK.

Zondag 23 Julij 1775. De later zoo algemeen bekende VIDOCQ te Arras geboren. Zijn vader had eenen bakkers winkel. VIDOCQ van eenen zeer ligtzinnigen aard zijnde, waardoor hij vele jeugdige misslagen beging, verliet de ouderlijke woning en ondervond eene menigte lotswisselingen, die hem, bijna door alle maatschappelijke standplaatsen heen voerden, tot die betrekking, waardoor hij zich in de wereld beroemd maakte, namelijk als chef der veiligsheid politie te Parijs. Zijne gedenkschriften door hem zelven beschreven, als ook de ware verborgenheden van Parijs, in navolging van SUE's verborgenheden bezitten eenigen letterkundigen roem.

Maandag 24 — 1568. DON KARLOS, erfprins van Spanje onthoofd. Hij was de zoon van PHILIPS II, een geheime vriend der Protestanten in de Nederlanden en een hevige tegenstander van den verachtelijken ALVA, waardoor hij het vertrouwen en de liefde zijns konings verloor, en de achterdocht van het volk, als vijand van den staat en de kerk opwekte. Deze ongelukkige jongeling werd op last van zijnen vader in 24 jarigen ouderdom ter dood gebragt; eensdeels, om de door ons aangehaalde redenen, en, tweedens, omdat DON KARLOS de schoone ISABELLA van Valois, dochter van HENDRIK II van Frankrijk beminde, die ook door zijnen vader bemind werd, en waarmede PHILIPS II, na den moord aan zijnen zoon gepleegd, huwde.

Dingsdag 25 — 1704. Gibraltar wordt aan de vereenigde Engelsche en Hollandsche magt overgegeven.

Woensdag 26 — 1580. PHILIPS II wordt door de Nederlandsche staten van alle regten op dat grondgebied voor eeuwig vervallen verklaard met een streng verbod aan alle overheden van den lande, om van zijnen naam of zegel ooit gebruik te maken, bij welke gelegenheid ook.

Donderdag 27 — 1675. TURENNE de groote held zijner eeuw sneuvelt bij Sasbach door eenen kanonskogel getroffen.

Vrijdag 28 — 1296. Graaf FLORIS V vermoord door VAN VELZEN, GIJSBRECHT VAN AMSTEL, HERMAN VAN WOERDEN, KUIK, en zaamgezworenen. Deze graaf werd (volgens Mr. J. VAN LENNIP) daarom door deze Edelen gehaat, omdat hij de burgers en landbouwers begunstigde, ten minste gelijk met den adel stelde en streng vonnis had geveld tegen familie betrekkingen der bovengenoemde Edelen. Volgens andere schrijvers had ook de graaf, hartstogtelijk van aard, dezelfde daad gepleegd, die men van koning DAVID geboekt vindt. * (Zie MELIS STOKE, C. COMMELIN en anderen) Woedend over eene en andere grieve zweerden zij hierover wraak te nemen. Men ligtte den graaf bij gelegenheid eener jagtpartij op, en zette hem op het slot te Muiden gevangen. Door de vrienden van den graaf op dit slot ingesloten zijnde, ontvlugtte men met FLORIS, welke geboeid, te paard werd gezet; doch de achtervolging van des graven

---

* Het IIe boek van SAMUEL, H. II v. 4.

vrienden was zoo dringend, dat VAN VELZEN besloot, als niet mogelijk zijnde, om den graaf mede te voeren, hem om te brengen. Een slag met het zwaard van den moordenaar weet de misgraaf te ontwijken; doch het moordstaal het doel zende, slaat de beide zaamgebondene handen van het slagtoffer af. Hiermede niet te vreden stijgt VAN VELZEN af, en brengt hem verscheidene wonden toe; terwijl nu de andere zaamgezworenen VAN VELZENS voorbeeld volgen. Het paard des ongelukkigen FLORIS is in eene sloot met den gewonde gestort. De moordenaars door de aankomst der Vaardinglanders bestookt, ontvlugten.

De graaf werd door zijne vrienden zieltogend uit de sloot gehaald. Zijn ligchaam was met twee-en-twintig wonden doorboord. Hij overleed binnen weinige oogenblikken, en het lijk werd naar Alkmaar gevoerd, en aldaar gebalsemd.

Men verhaalt eene aandoenlijke geschiedenis van twee hazewindhonden, die bij den graaf waren, toen hij gevangen werd genomen. Deze getrouwe dieren verzelden hem naar het slot Muiden, en ook later toen hij werd weggevoerd. Toen FLORIS stervende in de sloot lag, poogden zij hem er uit te trekken, en lekten zijn bloed af, dat uit zijne wonden vloeide. Zij volgden het lijk naar Alkmaar, en bleven bij de grafstede liggen zonder te willen eten of drinken, tot dat zij eindelijk van honger en afgematheid bij de assche van hunnen meester den geest gaven. Aldus (zegt VAN DENNIP) was het jammerlijk uiteinde van eenen der beste vorsten, die Holland ooit gehad heeft. Hij was dapper, welgemaakt, mild en edelmoedig, beschermde de kunsten en wetenschappen, en was minzaam jegens al zijne onderdanen, en bij zijnen stand als vorst deed hij zich als een opregt Ridder kennen, waardoor hij dan ook door het volk werd aangebeden. Zijne strenge regtvaardigheid en het te veel vertrouwen, dat hij in de menschen stelde, waren de voornaamste oorzaken van zijnen val. Hij had de grenzen van zijn graafschap uitgebreid; namelijk: de landen Amstelland, Woerden en Heusden, in 's Hage verscheidene gebouwen gesticht, als ook te Haarlem, waaronder het jagthuis de vogelenzang.

De zaamgezworen ontvlugt zijnde, ontdoken meest alle de straf hunner misdaad, met uitzondering van VAN VELZEN, ZAENDEN en een paar anderen, welke ellendig om het leven werden gebragt, (volgens COMMELIN) door ze in een vat met spijkers doornageld, langs de straten te rollen.

Zaturdag 28 — 1824. Keizer ITURBIDE van Mexiko (die zich in 1820 van Spanje afscheurde, en door zijn volk tot Keizer benoemd en uitgeroepen werd, die op den 18n. Mei 1822, door den Generaal VICTORIA en zijne republikeinen van den troon gestooten werd; daarna naar Europa vertrok, doch in 1824 in Mexiko terugkeerde, en gevangen werd genomen) wordt op last van het Congres te Padilla doodgeschoten.

FURET.

Mengelingen.

EEN VLUGTIGE BLIK OP DE INSEKTEN-WERELD.

Een blik op de kleine werkzame wereld de insekten dwingt ons niet zelden tot de vraag: wat is instinkt? *Instinkt*, antwoorden wij, is in het algemeen het uiten van eenige werkzaamheid, die niet afhangt van den *wil* van een dierlijk wezen, eene bewustelooze werkzaamheid, bij welke men moet aannemen, dat in de natuur van het schepsel het een of ander eigenaardigs bestaat hetwelk in eene bepaalde rigting tot zulk eene uiting dringt, eene neiging, die nooit het gevolg is van overleg, maar door de inrigting en den toestand van het dier te voorschijn gebragt, hem aangeboren is. Bewonderen wij de kunstvlijt der bijen, die van vele vliegen, spinnen enz., dan zou men bijna lust gevoelen nog iets anders dan eene eenvoudige doelmatige inrigting der natuur te veronderstellen, ten minste te vragen naar het onderscheid tusschen instinkt en verstand. Zooals bekend is verdienen de mieren vooraan te staan met betrekking tot de geestelijke vorming van alle insekten. Waarnemingen der nieuwere tijden hebben ons de wonderbaarlijkste verklaringen over hunne vereenigingen gegeven; wij kennen de kunstige bouworde hunner onderaardsche woningen, die in het algemeen tamelijk overeenkomen, de afzondering van het arbeidende gedeelte der vereeniging in twee klassen, waarvan de eene de ingewikkelde huishouding in eene voorgeschreven orde moet houden, terwijl de andere de woningen verdedigen moet, welke voor de mannetjes en de gevleugelde wijfjes alsook voor het opgroeijende broed zoo gemakkelijk mogelijk ingerigt zijn. Wat echter onze verwondering vooral gaande maakt, is de krijgskunst der mieren, en wel hunne veldslagen. Wij zien ze nooit radeloos, nooit laf en ridderlijke moed en onuitputtelijke list treffen op naast eene heldhaftige wijze van opoffering, naast de meest verheven bewijzen van echte liefde tot hunne naasten; aan den anderen kant voorwaar ook bittere woede en onverzadelijke bloedgierigheid. Daarbij weten de beide legers zeer goed te beoordeelen, wanneer de slag beslist is en het overschot der verslagenen zich verwijderen moet. De overwinning valt doorgaans aan die partij ten deel, welke eenen veroveringstogt ondernomen en alzoo aangevallen heeft. De oorzaak van den oorlog is echter niet alleen roofzucht; nijd, ijverzucht hebben niet zelden eene hevige bestrijding ten gevolge, en wie weet, of ook niet de bevoorregte wijfjes somtijds de huishouding erg in de war brengen. Zij strijden echter dapper mede, zij wachten het einde van den slag niet achter de schermen af, en terwijl onder op de uitgekozen plaats de scherpe beten toegebragt worden en de mannetjes in gemeenschap met de arbeidende dieren man tegen man vechten, wordt door het gevleugelde gedeelte van het leger boven het slagveld een niet minder hardnekkige oorlog gevoerd. De geslachtlooze individuen komen in den regel in de magt van de veroveraars. Zij rukken tegen een nabijzend nest, en storten plotseling daarbij neder. De overvallen dieren bieden wederstand, en de strijd begint. Terwijl echter de bloedige kamp alle opmerkzaamheid eischt, wordt de vijand door andere afdeelingen omsingeld en het nest geplunderd. De arbeiderspoppen worden in allerijl verwijderd, terwijl het gevecht voortduurt. Na den afloop daarvan vindt men het slagveld met dooden bedekt, de gewonden echter worden vooraf door hunne kampgenooten uit het gewoel gedragen en heldhaftig voor aanvallen beschut. De arbeiders, die zich later uit de veroverde larven ontwikkelen, worden door de overwinnaars als slaven behandeld, en moeten den arbeid in de woning alleen bezorgen en hunnen roovers dienen. Voor eenigen tijd werd in een Basel's tijdschrift het een en ander over eenen mieren-oorlog door Harhart medegedeeld. Hij zag twee groote hoopen donkerbruine en op geringen afstand daarvan vijf kleine troepjes zwarte mieren. Veertig schreden verder stond een leger der roode soort. Deze en de bruine rukten tegen het midden van een kaal bloembed, dat tusschen de vijandige legers gelegen was. Op den linker vleugel waren twee kleine afdeelingen, ongeveer van 20—30 stuks sterk, de regtsche was door drie grootere troepen, elk van 40—60 bijen, begeleid. De lange slaglinie bestond uit een gelid. De vleugels van de slaglinie der zwarte waren eveneens gedekt. Toen de legers digt voor elkander stonden, vormden de vleugels zich tot vierkanten, die van de linkerzijde rukten op tot de woningen van den vijand, terwijl die van den regter vleugel als reserve voorloopig werkeloos bleven. In den beginne werd met gesloten gelederen gevochten, later man tegen man. De bruinen stonden elkaâr in het gevecht niet bij, maar namen de vlugtelingen en de verwonden tot zich. De zwarte daarentegen ondersteunden elkander broederlijk. Zoo woedde de slag van des morgens 10 uur en eerst tegen 2 uur zag de waarnemer den hoop der bruinen door den kleinen zwarten bezet, die in aantal sterker geweest was, en de overwinning behaald had.

Even merkwaardig en belangrijk zijn de togten der wandelende mieren in Amerika, wier arbeiders in geordende colonnes marcheren. Evenals de officieren en bevelhebbers van onze legers, trekken de grootere gelederen der vereeniging aan beide zijden mede. Van tijd tot tijd houdt een der oppersten inspectie over zijn leger, waarbij hij op eenen steen of op eenen tak klimt, en de voorbijtrekkende troepen monstert.

Maar de mieren en bijen zijn het niet alleen, die onder de insekten op eenen bijzonderen trap van geestelijke ontwikkeling staan — wij kunnen nog vele andere insekten, zooals b. v. meikevers, opnoemen. Voor het oogenblik zij nog *eene* vlieg vermeld, wier ontwikkeling reeds vroeger een voorwerp van waarneming geweest is. De kleine larve dezer vlieg gedraagt zich op eene wijze, die zeer geschikt is onze opmerkzaamheid tot zich te trekken. Zij maakt zeer netjes eenen trechter in het zand en verstopt zich daarin, terwijl zij loert, totdat eenig insekt daarin verdwaalt, hetwelk zij dan uit zijne hinderlaag te voorschijn komende, doodt en uitzuigt. Niet altijd gelukt het opzet op het leven der gevangen dieren; maar aan een ontkomen is dan toch nog niet te denken, want zoodra de vlugteling den wand opklimt, werpt zij hem onmiddelijk zand na, waardoor deze weder in haar bereik komt. Nadat de maaltijd met eenig dier afgeloopen is maakt zij den trechter weder in orde. Vooraf echter steekt zij den kop in het zand onder het doode ligchaam en werpt het uit de omheining. De vlieg welke zich uit deze madenachtige larve ontwikkelt, is geel en zwart met ongekleurde vleugels.

KOSTEN TER HUISVESTING VAN MISDADIGERS IN ENGELAND.

Het *Athenaeum* deelt daaromtrent o. a. het volgende mede: Na eene volvoerde misdaad is de moderne verworpene uit de maatschappij geen verworpene meer. Overheidspersonen en andere hooge beambten bekommeren zich om hem, en vragen hem uit over zijne loopbaan; minstens is hij voor éénen dag de held van een geregtshof, en verkondigt de drukpers zijne levensgeschiedenis. Een paleis, eene gevangenis is voor zijne opname bestemd; het heeft 100,000 p. st. gekost, en is met bijna koninklijke pracht ingerigt. Rekent men de kosten van aanleg, de renten van het oorspronkelijke kapitaal en de jaarlijksche uitgaven, dan worden voor 450 misdadigers door elkander jaarlijks 22,000 p. st. uitgegeven, alzoo 50 p. st. per hoofd. Daarvoor heeft hij eene doelmatige, voortreffelijk, van versche lucht voorziene kamer, welke zoo goed verwarmd wordt, dat de temperatuur maanden lang naauwelijks eenige graden verschilt. In de kamers is eene schel aanwezig, om de bedienden te roepen, eene tafel, stoelen, voortreffelijke bedden en een bekken, waarin de bewoner naar believen heet en koud water kan laten vloeijen. De voeding komt met de woning overeen; zij is rijkelijk en goed gereed gemaakt. Zonder eenig bezwaar heeft dus de bewoner der gevangenis woning, kost en bed van goede hoedanigheid, en eene kleine leesbibliotheek behoort nog tot zijne cel. Hoedanig daarentegen is het leven van duizenden, die in vochtige, donkere kelders huizen, en den geheelen dag werken, om de meest armoedige kost te verdienen! Er kunnen tafereelen van opgehangen worden, waarvan men schrikken zou. Men behoeft slechts in Londen sommige gedeelten der stad te bezoeken, om jonge menschen te vinden in onderaardsche holen, waarin zij voor het ellendigste loon het meest verlagende werk zullen doen. En toch zullen dat welligt geene deugnieten, maar eerlijke menschen zijn, welke zich verheugen, dat zij door arbeid hun armzalig leven nog zoo rekken kunnen. Het contrast is zonder twijfel scherp!

HOEVEEL HET OORLOG-VOEREN AAN EUROPA KOST.

Aan de *Lettre au congres de la paix* (Augustus 1850), van den verdienstelijken publicist M. DE REDEN, ontleenen wij het volgende:

De gezamentlijke troepen van Europa bedragen, wanneer men alle personen medetekent, die uit de voor het onderhoud der land- en zeemagt bestemde geldsommen bezoldigd worden, ongeveer *vier* millioenen.

Europa heeft eene bevolking van 267 millioenen, waarvan 128,120,000 personen tot het mannelijke geslacht behooren. Van deze zijn er 10,577,000 van 20 tot 33 jaren. Rekent men hier één derde gedeelte af voor de vrijstellingen wegens ongeschiktheid om te dienen, dan neemt de oorlog meer dan de helft der weerbare manschap tusschen 20 en en 33 jaren in beslag.

De waarde, die door den arbeid van een volwassen man wordt voortgebragt, kan op niet minder geschat worden dan *f* 100 jaarlijks. In Engeland bedraagt zij gemiddeld *f* 250, in Frankrijk *f* 140. Hieruit volgt, dat men jaarlijks eene waarde van ten minste 400 millioenen guldens opoffert, door millioenen menschen aan de vruchtdragende kunsten des vredes te onttrekken. Dat is ongeveer de helft der som, die al de staten van Europa te zamen besteden, om de rente hunner schulden te betalen.

De kosten van onderhoud der militaire magt in de verschillende Europesche staten bedragen 30 percent van het totaal hunner uitgaven. Gemiddeld betaalt elk inwoner daarvoor *f* 3,50; en wordt voor elk krijgsman uitgegeven *f* 200.

In het geheel heeft men in de laatste 30 jaren in Europa 30,000 millioenen guldens voor oorlogs-onkosten besteed. Wij laten den lezer over om zelf na te gaan, hoeveel spoorwegen, kanalen en andere nuttige werken, die het welzijn van het algemeen bevorderen, men zelfs voor een derde dier som aan Europa had kunnen schenken.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 20 dezer, de Eng. schoener Lady of the Night; kapt. G. Anderson, van Demerarij.

Idem, de Nederl. schoener Essex, kapt. C. M. de Hazeth, van Curacao.

VERTROKKEN.

Den 21sten dezer, de koloniale schroefstoomboot Paramaribo, naar Demerarij.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de Eng. schoner Lady of the Night, de heeren A. M. Coster, E. N. Reijniger, Mejufvrouwen M. E. Jones, M. Allan en een minderjarige en bediende.

Met de Nederl. schoener Essex: de WelEdel Gestr. Heer C. F. Hiemcke, Officier van Gezondheid.

Eenige 100 bossen Inlandsche 14 voets *Suikervaten Hoepels* tegen *f* 2,50 per bos en eenige staande *Watervaten* en *Schuimvaten* van 300 tot 600 gallons, bij

(11280) *J. H. KRUSE.*

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een onfeilbaar middel voor Maagkwalen, gebrek aan Spijsverteringen, zware aanhoudende Hoofdpijnen.

Dit voortreffelijk geneesmiddel heeft eene weldadige uitwerking, zelfs wanneer elk ander middel te vergeefs beproefd is geworden. Lieden welke aan algemeen verval van krachten lijden, of aan zware Hoofdpijnen, Lever- en Maagkwalen, kunnen zich verzekerd houden, dat het gebruik dezer *pillen* een volmaakt herstel zal ten gevolge hebben; daar dezelve zoo onmiddelijk op de hoofd-organen van het leven werken, dat geene kwaal hoegenaamd aan derzelver invloed kan weerstaan. Elke lijder van bovengenoemden aard behoorde gebruik te maken van de *pillen* van HOLLOWAY.

Deze *Pillen* zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B. DE VRIES aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, à *f* 1, *f* 5 en *f* 5.

(11281)

Publieke Veilingen.

Door- en ten huize van den Vendumeester J. F. Favereij.

Maandag den 17 Julij 1854.

Het Huis en Erf aan de Watermolenstraat, La A. No. 185 a., b en c, aankomende Jacob Nassij. 2100. — Opgehouden.

Prijzen der Producten.

Bij inschrijving verkocht.

KAKAO: Den 22sten, van den boedel William Elder, 8 balen a 16¼ cent.

SUIKER: De geannonceerde 23 vaten van pl. Rustenburg: zijn niet toegewezen.

Bij executie verkocht:

KATOEN: Den 21sten; 25 balen afkomstig van plantaadje Marij'shope zes negende, aangekomen hebbende den boedel E. Conollij, a 23 en 24 cent.

BURGERLIJKE STAND.

Op den 21sten Julij 1854 zijn in ondertrouw opgenomen:

Pieter van der Schoor, Jager bij het bataillon Jagers No. 27, en Jacoba Heethaar, weduwe van wijlen Willem Vink Dirkzoon.

William Caven Schields, zich schrijvende en teekenende William Schields en Jetta Schields.

Zullende dit laatste huwelijk bij anticipatie voltrokken worden.

Van den 15den tot den 22sten Julij 1854, zijn alhier ingeschreven, als overleden:

Den 15den, Andries Adriaan Stubbe, 48 jaren.
Idem, Charlotte Juliana Tijrol, 2 jaren.
Den 16den, Emanuel Karel Naaldwijk 19 maanden.
Idem, Faijle Simons, 26 jaren.
Idem, Johanna Henriette del Monte, 3 jaren.
Idem, J. C. Gort, ... jaren, stuurman aan boord van het Nederl. schip Aidina Anna Susanna.
Idem, Janica van Lobo, 68 jaren.
Den 17den, Joseph Mongston, 20 jaren, matroos aan boord van het Nederl. schip Noord-Holland.
Den 18den, Cornelis Ferdinand Limes, 75 jaren.
Den 19den, Elisabeth Wilhelmina Regina Parisius, 15 maanden.
Den 19den, Andries Cornelis ten Brink, 19 jaren, matroos aan boord van het Nederl. schip Mina.
Den 20sten, Julius Volkers Servas, 2 jaren.
Idem, Theodorus Le Clercq, 65 jaren.
Idem, Minerva van Sluijter, .. jaren.
Den 21sten, Euphemina Francisca Bothe, Echtg. van H. B. Gerritsen, 26 jaren.
Idem, Marij van H. D. van Meerten, 46 jaren.
Idem, Frederica Petronella Offenhauzen, 49 j.
Idem, Francina Henriette Louisa van der Ziel, 28 jaren.
Den 22sten, Dorothea van Omeijer, 50 jaren.

Binnenlandsche berigten.

Aan de navolgende slaven zijn op den 8sten Julij 1854 door het Gouvernement *Brieven van Manumissie* verleend geworden:

1. Aan de slavenkinderen *Bersela*, geboren in 1841 en *Johan*, geboren in 1848, kinderen van *Sallij*; toebehoord hebbende aan plantaadje *Sarah*, in *Coronie*.

2. Aan den slaaf *Frederik*, geboren in 1827, zoon van *Isabella I*; toebehoord hebbende aan plantaadje *Berlijn*, divisie *Para*.

3. Aan den slaaf *Anthonij*, geboren in 1833, zoon van *Lena*; toebehoord hebbende voor den vrijdom aan A. Dessé.

4. Aan het slavenkind *Louisa*, geboren in 1847, dochter van *Lucij*; toebehoord hebbende, voor den vrijdom aan den boedel E. Audain.

5. Aan het slavenkind *Betje*, geboren in 1843, dochter van *Kea*; toebehoord hebbende aan den boedel H. F. van Wijcks.

6. Aan de slavin *Maria*, geboren in 1821, dochter van *Betje*; toebehoord hebbende aan plantaadje *Berthoudslust*, divisie *beneden Cottica*.

7. Aan de slavin *Martina*, geboren in 1788, waarvan de moeder onbekend is, toebehoord hebbende aan M. S. C. Steffens.

8. Aan de slavin *Julia*, geboren in 1832, dochter van *Sabina*, toebehoord hebbende aan plantaadje *Brouwerslust*, divisie *beneden Cottica*.

9. Aan de slaven: *Josephina*, geboren in 1837, *Pietje* geboren in 1840, en *Adolphina*, geboren in 1844, allen kinderen van *Jetta*; toebehoord hebbende voor den vrijdom aan M. J. Houthaker,

en 10. Aan de slavin *Carolina Frederika*, geboren in 1814, waarvan de moeder onbekend is, en hare kinderen: *Willem Frederik*, geboren in 1840 en *Hendrik Frederik*, geboren in 1842; bekend gestaan hebbende ten name van J. F. van 't Kruijs (nu wijlen) als straatvoogd, onder het toezigt van A. F. van Amson, als Curator ad hoc.

Zullende gemelde gemanumitteerden voortaan de namen voeren, van:

1. *Anna Bersela Amres.*
   Marius Johan Amres.
2. *Frederik Julius Nirk.*
3. *Jacobus Authonij Essed.*
4. *Louisa Oduin.*
5. *Frederika Elisabeth Wijksen.*
6. *Adolphina Maria Einaar.*
7. *Christina Martina Teffen.*
8. *Julia Hiner.*
9. *Josephina Lidij.*
   Pietje Lidij.
   Adolphina Lidij.

en 10. *Carolina Frederika van 't Kruijs.*
   Willem Frederik van 't Kruijs.
   Hendrik Frederik van 't Kruijs.

AANZOEK VOOR VRIJGEVING.

Den 17den Julij 1854.

Van den slaaf *Adriaan*, geboren in 1825, zoon van *Jansje*; toebehoorende voor den vrijdom aan M. J. Loth; thans gehuwd met L. C. Batenburg.

Van de slavin *Helena*, geboren in 1806, dochter van *Bethseba*; toebehoorende den boedel Johanna Wildeboer geboren Rincke.

Van de slaven *Bienvenu*, geboren in 1806, en *Sina*, geboren in 1821, beide kinderen van *Hermina*, toebehoorende voor den vrijdom aan den boedel G. N. Linck geboren Vogt,

Van de slavin *Koba*; geboren in 1794, waarvan de moeder onbekend is; toebehoorende voor den vrijdom aan J. M. Robles de Medina.

Den 21sten.

Van den slaaf *Quamie*, geboren in 1812, zoon van *Merie*; toebehoorende voor den vrijdom aan Joseph Wijngaard.

Van den slaaf *Adam*, geboren in 1804, zoon van *Marietje*; toebehoorende aan J. C. Waller en de minderjarige J. M. E. Böhm.

Van het slavenkind *Charles*, geboren in 1850, zoon van *Accaba*; toebehoorende voor den vrijdom aan F. C. Gaauder.

Paramaribo, den 17 Julij 1854.

Bij Gouvernements-resolutie van heden, No. 977, is *Quarantaine* bepaald geworden voor alle vaartuigen komende van *Barbados*, en zulks hetzij hunne reizen herwaarts hebben plaats gehad regtstreeks, dan wel na het aandoen van andere plaatsen, voor zoover het niet blijkt dat zij op die plaatsen reeds behoorlijke quarantaine hebben gehouden; — zijnde de duur dier *Quarantaine* vastgesteld op *veertig dagen*, voor die vaartuigen, welke sedert hun vertrek van *Barbados*, geene zieken onder hunne equipages hebben gehad.

Paramaribo, den 19 Julij 1854.

Bij Gouvernements-resolutie van heden No. 986, is aan den Luitenant van Politie A. Litwak een *binnenlandsch* verlof verleend, en is de Heer W. Holdinga Thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg gequalificeerd geworden, om gedurende dat verlof diens functien waar te nemen.

Paramaribo, den 21 Julij 1854.

Bij Gouvernements-resolutie van den 20n. dezer maand No. 997, is, onder de nadere goedkeuring des Konings: bij de Schutterij van *Paramaribo*, bevorderd tot 1n. *Luitenant*, de 2e. Luitenant H. Goudman.

Paramaribo, den 21 Julij 1854.

Bij Gouvernements-resolutie van den 20n. dezer maand No. 998, is

1. tot *adjunct Opper-Brandmeester* aangesteld, de Brandmeester H. J. Degenhard.

2. Op het daartoe door hen gedaan verzoek *eervol* ontslag verleend aan: H. Kraanstuiver, J. H. Gilhuys en J. F. Thieler, als Brandmeesters.

En zijn 3. tot *Brandmeesters* bevorderd; de onder-Brandmeesters B. M. Ballin, J. A. Halfhide en M. H. Emanuels.

Paramaribo, den 21 Julij 1854.

C. P. Limes heeft van het Gouvernement verzocht, om aan Maria Kokette Holtpade en haar kind Henriette Charlotte, alsmede aan het kind Floortje Mariet, dochter van Isabella van Aulorius, te vergunnen om met weglating van hare familienamen Holtpade en Aulorius, dien van *Limes* aan te nemen.

Tijd van oppositie, *zes* weken.

Paramaribo, den 21 Julij 1854.

Op last van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur wordt den belanghebbenden herinnerd de, in het *Gouvernements Advertentie Blad* van den 28 Julij 1853, voorkomende waarschuwing, dat door het Bestuur, urgente gevallen uitgezonderd, in het verfolg geen regard hoegenaamd zal worden geslagen op Buitenlandsche stukken, waaraan de noodige legalisatien ontbreken.

Transporten.

Den 13 Julij 1854. De Exploicteur aan Isaij Abrahams Sr., van het Huis en Erf aan de *Wagewegstraat*, N. W. La. B No. 203, O. W. La C No. 68.

Den 14den, Marga. Elisa. Geerke aan W. E. S. van Zetten, van het stuk land gelegen aan den rijweg naar *Kwatta*, tusschen de gronden *Oldenburg* en *Toevlugt*.

Paramaribo, den 14 Julij 1854.

Den 17 Julij 1854. P. C. Vereul aan J. Gomperts Jacobzoon, van het Huis en Erf, aan de *Watermolenstraat*, N. W. La. A. No. 214. O. W. La. B No. 8.

Idem, Freda. Jaca. Petra. Duurhagen aan Petra. Taam, voor hare kinderen, van het Huis en Erf aan de *Ladesmastraat* N. W. La. E No. 390 O. W. La. D No. 819.

Paramaribo, den 17 Julij 1854.

Hijpotheek.

Den 21 Julij 1854. Charlotte Polak, 1e. hijpotheek ten behoeve Weesmeesteren dezer Kolonie voor diverse minderjarigen, en te vestigen op het Huis en Erf aan de *Saramaccastraat*, N. W. La. E. No. 40, O. W. La. D. No. 552.

Paramaribo, den 21 Julij 1854.

Gedrukt bij A. L. G. DE RANDAMIE.